

Behandling minskar frakturrisik hos kvinnor över 80 år – men inte hos yngre *Bo Freyschuss, Östen Ljunggren, Dan Mellström, Maria Sääf*

860 Viktigt behandla riskfaktorer vid kritisk extremitetsischemi
Anders Gottsäter, Eric Wahlberg

PATIENTSÄKERHET

865 Två ögonläkare fälls sedan kvinna drabbats av kraftig synnedsättning
Inga tecken på sjuklig process i själva ögat – neuroradiologisk utredning måste göras

866 Bakjouren infann sig inte för att ta över den komplicerade förlossningen
CTG-kurvan patologisk i timmar – primärjouren orolig och ringde tre gånger

867 Plötslig yrsel och nyttillkommet skänkelblock med något lång PQ-tid
Kvinna med hjärtfel borde akut ha remitterats till kardiolog

868 Passiv trots att patienten visade tydliga tecken på postoperativ blödning – varnas

871 Förbundsnytt
Årets Spur-resultat

DEBATT OCH BREV

877 Investerar verkligen Vasalopps-åkare i sin hälsa? *Lars Cernerud*

KULTUR I det andra brevet från Bagdad beskriver Sami Salman hur han upplever sin vardag i denna krigshärjade stad. Sidan 887

878 Medveten desinformation i tobaksfrågan *Lars Erik Rutqvist, Freddi Lewin*

879 Replik: Snus har hälsorisker och är bara ett rökuppehållsmedel!
Gunilla Bolinder

880 Lagfäst producentansvar för tobaksindustrin kan minska samhällets kostnader för skador
Gunnar R Nordenstam

883 Apolipoproteinbestämning introducerades utan allmänläkarnas medverkan – varför? *Bengt Järhult, Sven-Olov Lindahl, Kjell Lindström*

885 Stick i väg Depo-Medroll!
Lars Gottberg

Några rättelser om kampanjer för vacciner *Björn Beermann*

886 Förfalskade läkemedel knappast stort hot mot folkhälsan i Sverige
Pehr-Olov Pehrson

Replik: Fattiga människor har inget att vinna på falska mediciner
Anders Dahlqvist

KULTUR

887 Det andra brevet från Bagdad
Sami Salman

889 Recensioner

891 LEDIGA TJÄNSTER

893 PLATSANNONSER

909 MEDDELANDET

Artiklar märkta med R-sigillet har genomgått referentbedömning. Varje manuskript granskas av minst en (ofta fler) av Läkartidningens stab av 220 fasta och 350 extraordinarie vetenskapliga experter. Granskningen av manuskript sker enligt internationella rekommendationer (www.icmje.org).

D-vitamin bättre än antioxidanter

Med oxidativ stress menas en obalans mellan kroppens produktion av fria radikaler och förmågan att ta hand om dessa potentiellt toxiska substanser. En ökad oxidativ stress påskyndar åldrandet och ökar risken för ett antal folksjukdomar, bl a ateroskleros och cancer.

Tron att den oxidativa stressen kan minskas genom kosttillskott av antioxidanter är utbredd, och stora grupper hälsomedvetna tar regelbundet betakaroten, selen eller vitaminerna A, E och C. Hälsokostindustrin kan åberopa ett antal studier som visar på positiva effekter.

Om man sammanställer och kvalitetsgraderar publikationer kring antioxidanter enligt evidensbaserade principer, blir bilden av hälsoeffekterna mer splittrad. I en jätteanalys, publicerad i JAMA (2007;297:842-57), gick författarna igenom 815 studier där antioxidanter användes för primär- eller sekundärprevention. Mortalitätsdata redovisades i 68 randomiserade studier med över en kvarts miljon deltagare. Antioxidanters effekter på överlev-

nad analyserades separat för metodologiskt högkvalitativa studier och mindre väl kontrollerade studier med risk för falskt positiva resultat.

I de bäst kontrollerade studierna fanns en liten men signifikant ökning av mortaliteten bland dem som tog antioxidanter. Denna ökning sågs för alla typer och doskombinationer av antioxidanter – utom för selen.

Författarna diskuterar ett antal tänkbara förklaringar till sitt oväntade fynd, bl a att analysen gällde enbart kosttillskott. Antioxidanter som intas som födoämnen med naturligt höga halter kan fortfarande vara nyttiga.

Ett antal positiva hälsoeffekter, som tillskrivits antioxidanter, finns väl belagda för vitamin D – något som beskrivs ingående i Mats Humbles artikel på sidan 853.

Dessutom har stora befolkningsgrupper en relativ brist på detta vitamin. Kosttillskott av D-vitamin är sannolikt ett bättre hälsoval än antioxidanter.

»Ett antal positiva hälsoeffekter, som tillskrivits antioxidanter, finns väl belagda för vitamin D – något som beskrivs ingående i Mats Humbles artikel på sidan 853.«

Josef Milerad
medicinsk
chefredaktör

josef.milerad@lakartidningen.se